

Aloite toimielinten erottamisesta epäluottamuksen perusteella

130/00.00.01/2020

Khall 05.05.2020 § 182

(Lisätietoja: Kunnanjohtaja Antti Jämsén, puh. 040 745 9830)

Kittilän kunnan 14 valtuutettua ja 2 varavaltuutettua on kuntaan 24.4.2020 saapuneella kirjeellä pyytänyt, että valtuusto kutsutaan pikaisesti koolle mahdollisen tilapäisen valiokunnan asettamista varten kunnanhallituksen ja kaikkien toimielinten luottamuksen mittaamiseksi ja mahdollista erottamista varten.

"Kittilän kunnanvaltuusto on kokouksessaan 11.11.2019 valinnut jäsenet ja puheenjohtajiston valtuuston jäljellä olevan toimikauden loppuun saakka kunnanhallitukseen, sosiaali- ja terveyslautakuntaan, tekniseen lautakuntaan, rakennus- ja ympäristölautakuntaan, koulu- lautakuntaan sekä vapaan sivistystyön lautakuntaan.

Esitämme, että kaikki edellä mainitut 11.11.2019 valtuuston kokouksessa valitut toimielimet erotetaan sekä toimielinten puheenjohtajistot, koska ne eivät nauti meidän luottamustamme. Vaadimme, että kunnassa ryhdytään pikaisesti valmistelemaan Kuntalain 35 § mukaisen tilapäisen valiokunnan perustamista asiaa valmistelemaan."

Aloitteen perusteluna epäluottamukseen on esitetty seuraavaa:

"Valtiovarainministeriö on päätöksellään 19.6.2018 pidättänyt Kittilän kunnan luottamustoimista 20 luottamushenkilöä kunnes luottamushenkilöitä vastaan nostetut syytteet on käsitelty lainvoimaisella tuomiolla toimivaltaisessa tuomioistuimessa. Päätös on määrätty heti täytäntöön pantavaksi.

Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 21.4.2020 määrännyt, että valtiovarainministeriön päätöksen voimassaolo lakkaa korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen antopäivästä lukien.

Valtiovarainministeriön olisi pitänyt käräjäoikeuden vapauttavan tuomion jälkeen kesäkuussa 2019 harkita luottamustoimista pidättämistä uudelleen. Näin ei tapahtunut. VM:n päätöksellä luottamustoimista pidätetyt valtuutetut ja varavaltuutetut eivät olleet edelleenkään marraskuussa 2019 päättämässä toimielinten jäsenistä ja puheenjohtajistosta valtuuston loppukauden ajaksi. Luottamustoimista pidättämisellä oli vaikutusta valtuuston poliittisiin voimasuhteisiin suhteellisilla vaaleilla luottamushenkilöitä toimielimiin valittaessa."

Kuntalain 34 § mukaan valtuusto voi erottaa kunnan, kuntayhtymän ja kuntien yhteiseen toimielimeen valitsemansa luottamushenkilöt kesken toimikauden, jos he tai jotkut heistä eivät nauti valtuuston luottamusta. Erottamis päätös koskee kaikkia toimielimeen valittuja luottamushenkilöitä. Asia tulee vireille kunnanhallituksen esityksestä tai vähintään neljäsosan valtuutetuista tehtyä sitä koskevan aloitteen. Kittilän valtuustossa istuu 27 valtuutettua, joista aloitteen on allekirjoittanut 14 valtuutettua ja 2 varavaltuutettua, joten asia tulee saattaa valtuuston päätettäväksi.

Kuntalain 35 §:n mukaan valtuusto voi asettaa tilapäisen valiokunnan, jonka on valmistelee asiaa. Valiokunnan jäsenten on oltava valtuutettuja tai varavaltuutettuja.

Kuntalain 93 § mukaan kunnanhallituksen on valmisteltava valtuustossa käsiteltävät asiat lukuun ottamatta asioita, jotka koskevat valtuuston toiminnan sisäistä järjestelyä taikka jotka 35 §:ssä tarkoitettu tilapäinen valiokunta tai 121 §:ssä tarkoitettu tarkastuslautakunta on valmistellut. Tilapäisen valiokunnan on hankittava sen valmisteltaviin kuuluvissa asioissa kunnanhallituksen lausunto.

Kuntalain 93 §:n säännös edellyttää, että kunnanhallitus valmistelee valtuustossa käsiteltävät asiat eräitä pykälässä pois suljettuja asioita lukuun ottamatta. Valmistelupakon piiristä ei ole suljettu pois tilapäisen valiokunnan asettamista koskevaa asiaa.

Tasa-arvolain 4.2 § mukaan tilapäisen valiokunnan sekä jäsenissä että varajäsenissä on oltava sekä miehiä että naisia vähintään 40 %. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota valiokunnan kokoonpanon tasa-arpuuteen ja pyrkiä siihen, että eri mielipidesuuntaukset saavat valiokunnassa edustuksensa.

Tilapäisessä valiokunnassa sovelletaan hallintolain 28.1 §:n esteellisyysperusteita eli esteellisyyden arviointi on tiukempaa kuin valtuutetun esteellisyys valtuustossa. Tilapäisen valiokunnan tehtävänä on valmistella valtuustolle toimielinten erottamista koskevaa asiaa. Valiokuntaan ei tulisi valita valtuutettuja jotka itse tai joiden hallintolain 28 §:ssä tarkoitettu läheinen on kyseisen toimielimen jäsen tai varajäsen, koska he ovat esteellisiä valmistelemaan omaa tai läheisen erottamista eivätkä siten voisi osallistua valiokunnan työskentelyyn.

Valiokunnan asettamisen kannalla tulee olla valtuuston enemmistö.

Liitteet: Esitys tilapäisen valiokunnan asettamiseksi Kittilän kunnan toimielinten erottamista

Kunnanjohtaja:

Kunnanhallitus päättää asiaa enempää käsittelemättä esittää val-

tuustolle että

- 1) valtuusto päättää, asettaako se keskuudestaan Kuntalain 35 §:ssä tarkoitetun tilapäisen valiokunnan valmistelemaan Kittilän kunnan toimielinten erottamista koskevaa asiaa
- 2) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valtuusto valitsee tilapäiseen valiokuntaan viisi jäsentä ja kullekin henkilökohtaisen varajäsenen;
- 3) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valtuusto nimeää varsinaisista jäsenistä valiokunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan;
- 4) mikäli valtuusto päätösesityksen kohdassa 1 päättää tilapäisen valiokunnan perustamisesta, valiokunnan työskentelyssä noudetaan soveltuvin osin Kittilän kunnan hallintosäännön määräyksiä ja että asiat käsitellään puheenjohtajan selostuksen pohjalta ja että valiokunta voi ottaa itselleen sihteerin

Päätös:
Esitys hyväksyttiin.
